

Миленко Пајић

*15. Јуџословенски позоришни фестивал –
Без превода!
Ужице, 8–15. новембра 2010. године*

Лейоша светиа је у преображајима

УЖИЧКА ПОЗОРИШНА РЕПУБЛИКА ове године трајала је дуже но икад. Прошлогодишња глобална хистерија са пандемијом новог грипа учинила је бар нешто добро за позориште. Наиме, и 14. и 15. ЈПФ одржан је ове године. Тако само имали пролећну и јесењу сесију Фестивала (што ће можда у будућности бити нека права мера). У тој ситуацији коју диктира живот профитирало је позориште. Оно што је Ужицу и Ужичанима прошле године закинуто, ове године је враћено. Талијини дарови омиљени су у овом граду. И даље настављамо – **БЕЗ ПРЕВОДА!** Без рампе између сцене и гледалишта. Без границе између позоришних кулиса и градских зидина. Смештено на ободу Трга Партизана, ужичко Народно позориште припада и урбаном и духовном језгру града. С тим што ове године није само љубазни и пожртвовани домаћин, него и равноправни и достојанствени учесник у такмичарском програму (адаптација романа „Мајстор и Маргарита“ Михаила Булгакова). Добродошли у Ужичку позоришну републику!

КОСЕЛЕКТОРИ, Бојан Муњин и Зоран Стаматовић, у пролегомени фестивалског каталога, саопштили су да се надају да изабране представе добро одсликавају време и простор у којем су настале, те да театар није изгубио ерос за креацијом и истраживањем, а да је задобио мудрост посматрања, лудност, критичко промишљање и хумор. У суштини, они су задржали већ опробану формулу ове манифестације: 4+1+1+1, што значи: четири представе из Србије, једна из Хрватске, једна из Босне и Херцеговине и једна из Црне Горе. Ова рачуница подсећа на заступљеност „по кључу“ из пређашњег времена; тада је свежањ кључева држао Велики Кључар који је одређивао дизајн кључева, али и величину кључаонице. Исход игре са кључевима добро је познат: она је имала улогу „уровниловке“, уводила је дисциплину међу „роговима у врећи“, а као резултат није се појавио квалитет него осредњост. Како год мерили и кројили, тешко је са четири представе показати све најбоље што се десило у позориштима Србије између два фестивала, а још теже са по једним ко-

мадом представити националне театре Хрватске, БиХ и Ц. Горе. А када компромиси доведу до промашаја, онда домаћин (Србија) изгледа горе него у стварности, а неки гости слабије но иначе (Хрватска) или испод захтеваног нивоа (ове године, поново, БиХ).

ФАЛСИФИКАТОР, текст и режија Горан Марковић, сценограф Миодраг Табачки, костимограф Љиљана Петровић, композитор Зоран Симјановић, подела: Тихомир Станић, Даница Ристовски, Миодраг Кривокапић, Данијел Сич, Љубомир Бандовић, Слободан Ђустић, Милан Чучиловић, Иван Томић, Саво Радовић, Дејан Матић Мата, Зоран Ђорђевић, Милош Лазић, Никола Јовановић, Наташа Марковић, продукција: Београдско драмско позориште у сарадњи са Гете институтом.

Ко је, како и зашто од Горана Марковића наручио комад о паду Берлинског зида није битно. Он се наметнуо, као афирмисани филмски режисер, који повремено пише, а затим и поставља, своје позоришне комаде. Било како било, Горан Марковић је од своје старе славе (филм „Тито и ја“) и једне породичне анегдоте (коју му је – неопрезно! – испричао глумац Тихомир Станић), склепао, смандрљао, збрзио позоришни комад „Фалсификатор“. Резултат је наравно био веома далеко од оног Радовановићевог „Оригинала фалсификата“. Једна бледа епизода (о директору школе, добром човеку, који својим пријатељима, познаницима, суграђанима и земљацима дели лажне дипломе, које им је живот, неправедно, ускратио) требало је да прерасте у метафору целог доба. То се није десило, никако није ишло, бар не у овом Марковићевом случају. Онда је режи-

сер решио да помогне писцу додајући, калемећи лајт-мотив сачињен од фрагмената из старих бројева журнала Филмских новости. У филму „Тито и ја“ ова операција је успела, ефектна је и духовита, а у комаду „Фалсификатор“ делује као прилепак, неуверљиво, неприродно. Друг Тито, на полагају Председника Југославије, плесао је са својим афричким пријатељима, па шта? Где је нестао „уметнички дојам“ представе?! Није било ни ефекта „монтаже-атракције“, није било ни интеракције између титоизма и Берлинског зида као симбола поделе Исток-Запад, није било ничега вредног помена. Горан Марковић је промашио тему; промашио је и циљ зато што га није ни имао, није га дефинисао нити га је себи задао на прави начин. Тако је упропашћена лепа прилика (наруџбина Гете института) да се каже нешто озбиљно о проблемима социјализма на истоку Европе и у Русији. Од бизниса није испала уметност. Поновљена је офуцана, расклиматана теза да је социјализам кривотворио стварност. И да је Тито „велики фалсификатор“. То је био превелики залог, претерана, ничим оправдана амбиција (недореченог) писца и (неинвентивног позоришног редитеља) Горана Марковића... Ма колико се Тихомир Станић трудио, није му успевало да поправи ову погрешно постављену ствар. Од тезе виђена је само (још једна) „тезга“. И не би му доста, него у звању специјалног изасланика министра културе, изађе на сцену и отвори Фестивал и одгледа своје „дело“ из првог реда. У позоришним бифеима зуцка се да је и филм „Турнеја“ настао од случајно нађеног синопсиса који је стручно прерађен, драматизован и пресађен из јед-

ног у други уметнички медијум. Ко је онда фалсификатор: Тито и/или ја? ...
ПРОМАШЕНО

МАЈСТОР И МАРГАРИТА, текст Михаил Булгаков, адаптација и режија Александар Лукач, сценограф Игор Васиљев, костимограф Снежана Ковачевић, композитор Мирољуб Аранђеловић Расински, подела: Вахидин Прелић, Ана Бретшнајдер, Слободан Љубичић, Владимир Курђубић, Бојана Зечевић, Ивана Павићевић лазић, Биљана Здравковић, Светислав Јелисавчић, Момчило Мурић, Немања Јовановић, Слободан Филиповић, Дивна Марић, Тијана Караичић, продукција Народно позориште, Ужице.

Булгаков је написао ремекдело, роман „Мајстор и Маргарита“, као фреску зла и епопеју човековог страдања. Писао је он и драмске текстове, такође генијалне. Зашто се, уопште, одлучио за роман? Компликована структура и слојевитост романа као уметничке форме сличне лавиринту, послужила му је да што боље сакрије своју праву намеру, мету своје критике. Студија зла и анализа злотвора није смела да доведе до јасног разрешења, до одгонетке. Писац је покренуо све своје стваралачке капацитете, разиграо броје погоне инвенције, разгромадио машту, (зло)употребио невестоватно бројна уметничка и естетска средства – „само да се власи не сете“! Да се диктатор препознао, да је посумњао – оде глава писца. Совјетска тоталитарна критика није знала за милост, а уметнички вапај за слободом био је незауставив, бескрајан. Тако је режим неслободе произвео, просто исцедио низ великих уметничких дела: против великог зла могли су се борити само најдаровитији уметници. Тако је

и Булгаков у свом роману користио „тешку уметничку артиљерију“: путовања кроз простор и време, дупла дна, лажне капије, лагуме, шифроване поруке, компликоване уметничке фигуре, неку врсту езоповског језика, све што је његов ум могао да произведе, а није се штедео... На дну пишчеве поруке пише: „Тај ђаво у Москви, то је сам Стаљин!“... Булгакова је тешко поставити на позоришну сцену и то театролози добро знају. Александру Лукачу, сталном сараднику ужичког позоришта, то је заиста пошло за руком. Он је правилно размишљао да је догађаје у књизи могуће објаснити двојачко – вером или лудилом и да је потребно задржати дух романа, а не преносити га буквално на сцену до последњег детаља. Уместо дословног и доследног препричавања, он је изабрао сажимање, интегрисање, компресију. Ансамбл је разумео и послушао свог постановшчику и као резултат те сарадње добили смо једу узбудљиву, динамичну, потресну представу која се сасвим оправдано може котирати на ниво најбољих престоничких остварења. Одличне улоге остварили су: Вахидин Прелић као Мајстор, Ана Бретшнајдер као једна од најлепших Маргарита, Момчило Мурић као Берлиоз, Немања Јовановић као Иван Бездомни, Бојана Зечевић као Азazelо и маестрални Слободан Љубичић у три улоге, као Понтије Пилат, доктор Стравински и Воланд, тај радознали, луди, фантастични нечастиви. Ова представа, по достигнутом високом позоришном квалитету, по оствареним драматуршким амбицијама, по синхронитету ансамбла који и у најкомпликованијим и најзахтевнијим сценским ситуацијама задржава постигнути ритам

и неопходну концентрацију. Ех, да је инсценација била само четврт сата краћа (како се то обично каже) имали бисмо савршену представу и елитног Булгакова, али и овако поздрављамо и подржавамо велики... УЗЛЕТ УЖИЧКОГ АНСАМБЛА

ДОН ЖУАН, текст Ј. Б. Молијер, преводи Данило Киш и Младен Лесковац, режија, Ана Вукотић, сценографија Александар Вукотић, костимограф Лео Кулаш, музика Иван Маровић, подела: Драган Мићановић, Симо Требјешанин, Јелена Минић, Стеван Радусиновић, Зоран Вујовић, Мишо Обрадовић, Бранимир Поповић, Нада Вукчевић, Жаклина Оштир, Дејан Иванић, продукција: Црногорско народно позориште, Подгорица, у копродукцији са међународним фестивалом „Котор арт“.

Подгорички „Дон Жуан“ (као представа) осваја ведрином и лакоћом, а Дон Жуан (у лику глумца Драгана Мићановића) плени и саблажњава својом безбрижношћу, слаткоречивошћу, лицемерјем, лажљивошћу, охолошћу, еротском незаситошћу. Овај Дон Жуан, архетипски заводник, није ни патетичан, ни бунтован. Он једноставно ужива у сваком трену истраживања простора властите слободе. Класични Молијер обухвата и дух нашег, данашњег времена; без икаквог напора-отпора он представља и савремена, модерна исклизућа морала, етичке падове, деформације хуманости, дрштвена посрнућа... А све то лепршавом причом о неодољивом лепотану-женскарошу чије нагоне и страсти врло добро разумемо својом потиснутом (под)вешћу. Знамо ми да је он негативац, али ипак, ипак он осваја нашу наклоност, подједнако и жена и мушкараца. Мо-

жеш Дон Жуана мрзети колико год хоћеш, али се никако не можеш отрести јасне дозе дивљења према њему. Он тако лепо лаже! Тако је духовит док негира творчево постојање само да би освојио још једну жену (уопште није неопходно да буде лепотица, напротив!). Тако је дрзак и (не)избирљив – боље више него лепше!... Режија Ане Вукотић пронашла је пречицу до суштине Молијера, алијас Дон Жуана, својом једноставношћу, спонтаношћу, игривошћу. Вукотићкин Дон Жуан је детињаст, ефемеран, ветропираст, а опет, као сексуални феномен, као незајажљив порив за освајањем, као еросов слуга – он је вечан. И све је у његовој служби: наравно, и његов слуга Зганарел (одлични Симо Требјешанин), и његове љубавнице, и његови (прави и лежни) непријатељи, и (моћни и немоћни) прогонитељи, и (тајни и јавни) следбеници, све до (нас, данашњих) тумача. Свако би хтео да, бар мало, личи или да, бар за трен, буде Дон Жуан (иако то никад не би и признао). Антологијска је завршна сцена када Дон Жуан допада заслужене казне и силази у пакао, пропада у Хад (ето зашто је на свакој позоришној сцени неопходно пропадалиште). И док га захватају пламенови доњег света он се ласцивно осмехује, облизује, врпољи, намешта – очекујући велики ужитак, унапред уживајући и у казни... Допунивши ансамбл гостом из Београда млада редитељка начинила је кључни потез за успех ове представе, а Драган Мићановић узвратио је оригиналном креацијом, истражујући и сам границе своје слободе, прелазећи далеко преко њених ивица и враћајући се назад, у своје телесне и земаљске

(раз)мере... ЈОШ ЈЕДАН, А ОПЕТ – САСВИМ ДРУГАЧИЈИ – ДОН ЖУАН

ЧЕКАОНИЦА, текст Борис Лијешевић – Бранко Димитријевић, режија Борис Лијешевић, драматург Бранко Димитријевић, сцена и костими Мина Илић, композитор Александар Костић, играју: Бранка Шелић, Небојша Илић, Бојан Жировић, Јелена Тркуља, продукција Атеље 212, Београд у ко-продукцији са Културним центром Панчево.

Ова представа једини је учесник овогодишњег 51. Стеријиног позорја у Новом Саду. Том пригодом већ смо писали о њој. Учесће на фестивалима требало би да говори о њеном квалитету и да га проверава и потврђује. Међутим, сматрамо да и није баш тако. Зашто? Зато што је тешко од сирове грађе покупљене у животу направити позоришну представу са уметничким претензијама. Коаутори пројекта „Чекаоница“ пошли су од једног немачког искуства; наиме, сведоци уједињења две Немачке саопштавали драматурзима своја искуства. Ти су интервјуи затим, за потребе театра, прерађени у драмске монологе. У случају наше „Чекаонице“ анкетирани су домаћи учесници у петооктобарским догађајима, њихов лични ход кроз лавиринте транзиције, ламенти губитника који су покушавали да надмудре свирепост система... Те су исповести, ма како потресне биле, само монодраме. А монодрама, макар и савршена, одавно више не пролази. Међутим, четири монодраме које повезује само место – чекаоница, можда ипак прођу? Уз то добродошле су асоцијације на Кафку, његову причу „Пред капијом закона“ из романа „Процес“. Једина иновација коаутора „Чекаонице“ је у томе што

су они четири монолога сабрали, укрстили, умножили њихове енергије, и тако добили, какву-такву, драмску тензију. Добро, али то је само покушај ангажованог или политичког позоришта. То је пресан живот кроз који сви, и иначе, пролазимо. Када пођемо у позориште ми очекујемо више од тога. Онда се режисер досети како да публику додатно измалтретира, врати у живот из кога су управо утекли, па гледаоце смести на сцену и попење на импровизоване скеле. Тачно је да кутија у кутији увећава напетост, а неудобна седишта нелагоду. Љубитељ театра присиљен је да буде некакав опаки воајер свог-туђег живота?! Чему све то? Глумци своје ликове-животе играју са енергијом очајника, али нема никаквог олакшања, а камо ли исцељења. Чекају у чекаоници. Бити анонимус који чека испред неких врата и незнајући да унутра нема никог. Нема никог ко ти може помоћи... Кроз то смо прошли толико пута у животу да нам то исто... **НИЈЕ ПОТРЕБНО И У ПОЗОРИШТУ**

БУЂЕЊЕ ПРОЉЕЋА, текст Франк Ведекинд, адаптација, режија и сценографија Оливер Фрљић, драматургија Јасна Жмак, глумба Иван Марушић – Клиф, костими Модни студио „Артиђана“, подела: Јадранка Ђокић, Франо Машковић, Крешимир Микић, Сретен Мокровић, Нина Виолић, Зоран Чубрило, Миливој Беадер, Пјер Меничанин, продукција Загребачко казалиште младих.

Шта нам је то Оливер Фрљић, тај несташни дечко хрватског казалишта, овога пута приредио? С ким или с чим се то сада обрачунава? После ријечког **ТУРБО ФОЛКА** и сплитске **БАКХЕ**, може ли опет, од приватних ратова,

направити театарска чуда?... Фрљић се овога пута усудио да крене на грозно великог непријатеља, на католичку цркву. На подлошку из 19. века (аутора Франка Ведекинда) о трагедији одрастања, о сексуалном сазревању адолесцената, Фрљић је извео метафору друштва истрауматизованог лицемерјем католичких забрана. Контроверзни Фрљић марљиво ради на увећавању своје контроверзности. Изабрао је доскора додуше табу тему о трулежи у католичанству, али одскора су тих афера препуне булеварске новине. Фрљић покушава бити жешћи него иначе, провокативнији, убојитији. Са сцене чујемо његов коментар: „Свако добро казалиште мора имати свога непријатеља, а наш је непријатељ католичка црква. Ова представа не верује у Бога, не верује у редитеља, не верује чак ни у само казалиште!“ Пале су тешке речи, а ефекти су минимални. Црква се претворила у политичку партију тако моћну да господари и животима чланова-верника. Сада смо сведоци тог стања, али како је дошло до тога да Црква постане крадљивац наших душа и новчаника. Није им довољан дух, него хоће и – текући рачун?!... Млади Фрљић, у име припадника католичке вере, својих суграђана, отвара болна питања. Гледати тај обрачун на ЈПФ у Ужицу некако је непријатно. ФЕСТИВАЛ БЕЗ ПРЕВОДА просто није права адреса које би се овај спор тицао. Фрљић би се некако олако лишио и Творца, само да докаже да су католици залутали. Али, шта ћемо ми са нашом вером која је такође на искушењу? Чегга је мало биће га много... У комунизму религија је била бачена на маргину друштва. А сада? У доба транзиције, када је дру-

штво нагло осиромашило, зида се највише храмова. Свештенство је од губитника произведено у елиту и у лидере. Нови патријарх одлази у Пећ у колони коју штите страна оклопна возила. Један свети владика, по имену Артемије, не признаје Свети синод. Имамо и ми и превише табу тема везаних за православље, али нисмо сигурни да је позориште право место за њихово отварање. Хипербола о заспалом или умрлом Господу испразно је претеривање, поготово када се тиме жели решити... **ПОЈЕДИНАЧНИ, ЛОКАЛНИ ИЛИ РЕГИОНАЛНИ ВЕРСКИ ПРОБЛЕМ**

САРАЈЕВСКА ПОЗОРИШНА ТРАГЕДИЈА, текст Предраг Којовић, режија Горчин Стојановић, костими Лена Стефановић, сцена и избор музике Горчин Стојановић, играју: Александар Сексан, Ермин Сијамија, Сабина Бамбур, Алдин Омеровић, Маја Изетбеговић, Ирма Алимановић, Мухамед Хаџовић, продукција Међународни фестивал МЕСС у копродукцији са народним позориштем Сарајево.

Ране су тек зацељене, озледе залечене, душевне патње непроболне, да би се могло креирати уметничко дело о недавном ратовању. Нарочито је то тешко и неизвесно у медијуму позоришта. Ипак, по диктату регионалних канцеларија за европску интеграцију прихватају се задаци које нико још није кадар успешно да реши. Чак и кад се удруже тројица, иначе угледна и успешна уметника, резултат је неизвештан. Остаје и даље непремостива сенка ризика да дело подбаци, да буде превише бледо, млако, неубудљиво у односу на стварне ратне догађаје. И тако, као могући театарски пројекат у процесу социјализације локалног ста-

новништва прихваћена је иницијатива Дина Мустафића. А он је негде узгред чуо за ону причу о томе како је нека група глумаца-аматера спремала комад о прошлом рату, и како је на једну њихову пробу залутала патрола УН-ПРОФОРА, и како је један страни војник, обучен и наоружан као Марсовац, побркао сценски реквизит „револвер“ у рукама локалног глумца, са правим оружјем, и како је, гршком, метком у срце, ликвидирао несрећног глумца, који је у комаду глумио себе, у прошлом рату. Човек је преживео рат, али није преживео вежбање живота. Од барем неког позоришног јунака, постао је случајна жртва и, како се ономад цинично казивало – „коллатерална штета“... Поменути Дино, сетио се песника Пеђе Којовића и поверио му задатак да од оне анегдоте напише текст за позориште. Касније су ангажовали и госта-редитеља из Београда, Горчина Стојановића. Удружила су се тројица аутора, радили су тимски, напрегли су све своје моћи, али резултат је изостао. Сваки од њих, у свом жанру и медијуму свашта зна и много може, али то није било довољно. И да су били генијални, а иначе скоро да јесу или су на путу да ускоро постану, опет то није ни близу оном умећу и оној креацији која би могла иоле да се носи са величином недавне трагедије, висином жртава и неизмерном ценом душевне боли. Џаба претенциозан наслов (који би можда могао да прође само као поднаслов), џаба потезање сценске технике, појачала и других уређаја, џаба пројекције и аутентична рок музика, џаба посао, џабе сте крчили. Кад неће, оно неће! Једноставно, нема се још довољно снаге, нема се правог приступа. Како да се каже истина о

узалудном страдању и бесмисленој патњи, а да то не буде... СТРАДАЊЕ САМО И ПАТЊА УЖИВО?

МЕТАМОРФОЗЕ, према Овидијевом митолошком спеву, режија Александар Поповски, драматург Јелена Мијовић, сценографија НУМЕН/Свен Јонке, костими Јелена и Светлана Проковић, музика рок група Силенце, кореограф Далија Аћин, подела: Небојша Глоговац, Тамара Вучковић, Драган Мићановић, Јелена Ђокић, Горан Шушљик, Нада Шаргин, Радован Вујовић, Марија Вицковић, плесачи: Далија Аћин, Лука Лукић, Ана Дубљевић, Дарко Бурсаћ, продукција Југословенско драмско позориште, Београд.

Југословенско драмско позориште из Београда изградило је имиџ једног од најамбициознијих, најквалитетнијих и позоришној уметности највернијих театарара у Србији. И у случају Овидијевих „Метаморфоза“ потврђена је одавно уврежена пракса да се бирају најквалитетнији класични текстови, да се доводе опробани и доказани ауторитети на пољу режије и да се рачуна са бројним глумцима у пуној стваралачкој снази, однегованих у својој кући на пажљиво пробраном репертоару. Овидије, коме „међу римским приповедачима нема равног“, у свом славном делу дао се на велики посао да прикупи и песнички обради различите приче које се завршавају преображајима. Грађу је црпио највише из грчке митологије почевши од стварања света из хаоса, па све до претварања Гаја Јулија Цезара у звезду. Дело садржи 15 певања, свако по приближно 800 стихова, што укупно чини скоро 12000 стихова, тек нешто мало мање од Хомерове „Илијаде“, којег је Овидије

следио, држао за учитеља и желео да га с њиме пореде. „Срце ме вуче да певам о претварању у друга тела.“ О основној идеји „Метаморфоза“ режисер Александар Поповски каже: „Ми се трудимо да све фиксирамо, да ствари постану стабилне, непроменљиве. А Овидије говори нешто друго: све је метаморфоза! Ништа није заувек дато. То је у нама. Метаморфозе су наше природно стање. Једно мора да прелази у друго. Ја сам узео само љубавне приче, али их нисам затворио у готову драмску форму. Овај приступ лучи неки други адреналин код глумаца, код сценографа, код свих нас...“ Поповски је правилно разумео Овидија, а затим је свој занос поделио са глумцима, плесачима и свим осталим члановима ансамбла. Резултат њихове сарадње је представа врхунског квалитета у којој је свако за себе нашао право место и могућност да се „претвара“ колико год хоће и може. Глумачки ансамбл дао је читаву антологију успешних, предивних преображаја. Невероватно једноставно али савршено ефектно решење сценографије дали су дизајнери из групе НУМЕН: сво време представе, око неколико стубова распоређених на сцени, глумци плету мрежу, држећи у рукама колутове селотејпа; на почетку представе сцена је празна, једноставне прозирне траке стварају плетиво сна, као у песми Лазе Костића („дан што плете, ноћ опара“). Уз одличну музику (групе Силенце), уз савршен плес кореографа и плесача Далије Аћин (уз асистенцију групе играча), уз учешће целе надахнуте групе уметника добила смо далеко најбољу представу на Фестивалу. Поштујући укупан уметнички домет, али и појединачне ауторске доприносе, дајемо јој највишу могућу

оцену. Позориште је склоно променама, оно живи од претварања једног лика у други, једне ствари у другу, једне идеје у супротну. Представа А. Поповског (настала поводом Овидија, оног који је, иако протеран у Понт, наста вио да прича, да пева и да се мења) у продукцији ЈДП из Београда прави је пример у ком правцу треба да иде – и да се мења! – домаће позориште. Јер ... **СВЕТ ЈЕ ЛЕП ДОК СЕ МЕЊА И ЗАТО ШТО ИМА ВОЉЕ, РАЗЛОГА И СНАГЕ ДА СЕ ПРЕОБРАЖАВА, ПОПРАВЉА И УСАВРШАВА**

КАТЕ КАПУРАЛИЦА, представа у част награђених, текст Влахо Стули, режија Јагош Марковић, сценски говор др Љиљана Мркић Поповић, сценограф Марина Павловић, костимограф Божана Јовановић, избор музике Јагош Марковић, играју: Саша Торлаковић, Бранка Шелић, Биљана Кескеновић, Татјана Шанта Торлаковић, Слободан Тешић, Радоје Чупић, Властимир Велисављевић, Олгица Несторовић, продукција Народно позориште Сомбор.

Антологијска представа сомборског Народног позоришта обновљена је и поново се игра на матичној сцени и у многим домаћим позориштима. На ужичком фестивалу, уз одушевљење публике, одиграна је у част награђених...

НАГРАДЕ: А награде је поделио стручни жири, увек „већином гласова“. Чудно је да је поменути жири тако великодушно и „центлменски“ састављен по образцу 2+3, два домаћа и три члана из региона. Тако је гостима дата могућност да просто прегласају домаћине, што су они, без пардона, и учинили...

СВОЂЕЊЕ РАЧУНА: За нас је, на овом фестивалу, ситуација следећа: класика је и даље далеко надмоћнија од савремених комада, ауторски пројекти држе бар просек квалитета у региону, али зато има и великих, очигледних и дубоких промашаја. Када бисмо правили ранг-листу она би изгледала овако: **МЕТАМОРФОЗЕ** – представа најбоља у свим позоришним елементима; **МАЈСТОР И МАРГАРИТА** – одлична представа домаћег ансамбла; **ДОН ЖУАН** – изванредно успела представа из Подгорице, пријатно изненађење као и ужичка верзија Булгакова; следи велика пауза, поприличан размак на скали... па тек онда: **ЧЕКАОНИЦА**, једна просечна представа којих и на репертоару Ате-

љеа 212, али и других српских позоришта, има сијасет; следи **БУЂЕЊЕ ПРОЛЕЋА**, тек као информација шта се све догађа у театрима из окружења... Још увек пауза... па тек онда **ФАЛСИФИКАТОР**, као разочарање и, на крају **САРАЈЕВСКА ПОЗОРИШНА ТРАГЕДИЈА** као лоша вест о стању у Б и Х театру, које је, на жалост, тамо још увек безнадежно... Три сјајне представе, две просечне и две недовољно добре, то и није тако лоше за целокупан утисак о Фестивалу, који је, и даље, више него добар. Током једне јесење седмице имало се шта видети и било је више разлога за долазак и боравак у Ужицу. Сигурно је да може и боље. Лепота је у променама...

